

דבר תורה

עלוז שבועי שנותן טעם לשולחן השבת שלך

www.dvartora.co.il

פרשת השבוע: **שופטים**

כניסת השבת: **18:43**

יציאת השבת: **19:49**

הזמנים לפי אופק רמלה-לוד

משה קטן

החכמה איננה מצילה מן השוחד!

"כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים"
בספר וקראת לשת עונג מובא משל נפלא:
צאו וראו - אמר רבי ישראל מאיר הכהן בעל ה"חפץ חיים" - עני המספר לחבריו על אדם פלוני שהוא עשיר אין לנו עדיין ראה כי אכן - פלוני זה עשיר הוא. כי אולי בעיני העני נחשב הוא לעשיר אולם בעיני העולם אין הוא נחשב לעשיר כלל.
אולם אם עשיר גדול מספר על אדם אלמוני שהוא עשיר יכולים אנו להיות בטוחים כי אכן עשיר גדול הוא.
כן הוא - המשיך ה"חפץ חיים" - גם בחכמה. נצויר נא בנפשנו לו היה רבינו הרמב"ם מעיד על אדם פלוני כי הוא חכם אין ספק כי אכן חכם גדול הוא.
ואם נדמיין כי שלמה המלך החכם מכול אדם מעיד על אדם אלמוני כי חכם הוא אזי נדע לבטח כי חכמתו גדולה מאוד.
לפי זה - סיים ה"חפץ חיים" - אדם שהקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו מעיד עליו כי הוא חכם אזי אין גבול לחכמתו.
בפסוק נאמר: **"כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים"** גם חכם כזה אשר הקדוש ברוך הוא עצמו מעיד עליו כי הוא חכם בכוחו של השוחד לעוור את עיניו!

מטעמים למשאל

תמימות ללא התחכמויות

"תמים תהיה עם ה' אלוקיך"
למה חשובה התמימות בקיום מצוות!?

מביא הרב ברונושטיין בשם הגאון הצדיק רבי ישראל סלנטר

משל למה הדבר דומה:

למלך אחד ששלח אחד מדוכסיו בשליחות למדינה אחרת. תנאי אחד מתנה אני אותך - אמר המלך לדוכס - כאשר תגיע לשם בשום פנים אל תסכים להתערבות עם אחד משרי המדינה. הסכים הדוכס לתנאי המזור ויצא לדרכו. כאשר הגיע לאותה מדינה נפגש הדוכס עם שריה. וישב עימם לשיחה.
אדוני הדוכס - שאל אחד מהם - האם נכונה השמועה כי אתה גיבן! שקר הדבר - אמר הדוכס - מעולם לא הייתי גיבן!
הבא נתערב במאה אלף דינר שאכן גיבן אתה - אמר השר - פשוט את חולצתך וכולנו נראה אם גיבן אתה או לא!
נוכר הדוכס באזהרת המלך אך מיד חשב בליבו: הרי איני גיבן ותוצאת ההתערבות ידועה מראש מדוע לא אסכים!?
הסכים הדוכס ופשט את חולצתו ואכן ראו כולם שאינו גיבן מיד שלשלו לידיו סכום של מאה אלף דינרים. כאשר הגיע הדוכס בחזרה בא לפני המלך וסיפר לו את כל אשר קרה.
אבוי לי - אחז המלך בראשו - מה עשית! הן אני התערבתי עם שרי המדינה ההיא בחמש מאות אלף דינרים כי לא יצליחו לשכנע אותך להסיר את חולצתך...

כן הוא גם הנמשל - סיים רבי ישראל:

על האדם מוטלת החובה לקיים את מצוות התורה בתמימות בלא מחשבות ובלא התחכמויות רק כפי הכתוב עלינו לקיים ותו לא!

דקדוק בפרשה - הרב פינחס כהן

"כי האדם עץ השדה לבלא מפגף במצור"

פי האדם עץ השדה, מבאר רש"י: הרי כי משמש פלשון דילקמא שפא לשון האדם עץ השדה להיפגס בתוך המצור מפגף להתיסר רעב וצמא קאנשי העיר לקמה תשחיתגו!!

ביאור: רש"י מציין תחלה שהמלה "כ"י" שבפסוקנו משמעותה דילקמא (= שפא) ולא במשמעות של "הרי" (שאינה מתאימה לכונת הפסוק).

ומסביר את כונת הפסוק כך: שפא עץ השדה הוא (קמו) אדם, היכול להיפגס מפגף אל תוך העיר ולשאת בייסורי הרעב והצמא פתושבי העיר!! אף כיון שאין הוא דומה לאדם, אל תשחית אותו ואל תקרית אותו, אצל האכל ממנו.

העלון אוקדס

לעילוי נשמת:

רפאל (רפי) חדד בר רחל ז"ל

משה הכהן בן בת שבע ז"ל

לרפואת:

רחל בת אסתר

מיכאל מכלוף בן רחל

שירותי איסוף והחזרה

לוד - כולל גני יער וגני אביב רמלה, באר יעקב, בית דגן ראש"צ - כולל נחלת יהודה ושיכון מזרח מושבים:

כפר חב"ד • צפריה • אחיעזר יגל • חמד • אחיסמך • מצליח משמר השבעה • ניר צבי

העלון בחסות: **המכבסה שמגיעה עד אליך!**

גבאי בתי הכנסת!

הגיע הזמן להתכונן לחגים

ניקוי יבש לפרוכות וטליתות ברמה גבוהה

התקשר/י ונגיע גם אליך!
072-2218448

ניקוי יבש

חליפות • טליתות • שמלות • מעילים • מכנסיים • חצאיות

גיהווצים

• שירותי גיהוץ לחליפות ומכנסיים

ניקוי שטיחים ווילונות

כביסה לפי משקל

• שירותי כביסה ייבוש וקפול

מאכלין ישר אאין

אכט א"ס

עץ אשרה ודיין שאינו הגון

"לא תיטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח ה' אלקיך אשר תעשה לך"

רש"י מסביר:

אזהרה לנוטע איין ולבונה בית בהר הבית.

מעניין לראות שהגמרא במסכת סנהדרין דף ז: מביאה דרשה:

אמר ריש לקיש: כל המעמיד דיין שאינו הגון - כאילו נוטע אשרה בישראל, שנאמר: "שופטים ושוטרים תיתן לך" וסמוך לזה נאמר: "לא תיטע לך אשרה כל עץ".

אמר רב אשי: ובמקום שיש תלמידי חכמים, כלומר, שישנם תלמידי חכמים הראויים לשמש כדיינים, ובכל זאת בחרו דיין שאינו הגון, דווקא אז כאילו נטעו אצל מזבח ה', שנאמר: "אצל מזבח ה' אלקיך".

שאל הגה"ק רבי חיים מבריסק זצ"ל:

וכי איזה דמיון יש בין אשרה לדיין?!

והוא ביאר במתק שפתיו את הקשר ביניהם:

כשאדם לוקח כסף והופך אותו לעבודה זרה - זה ודאי מאוס לפני הקב"ה.

אך שאדם עובד עץ - אין הסובבים אותו ועוברי אורח יודעים שהוא שייך לעבודה זרה. יש לו גזע, ענפים ועלים בדיוק כמו לעץ רגיל - שאינו נעבד כעבודה זרה...

כך הוא גם דיין שאינו הגון: הוא לבוש 'גלימה' כמו כולם, יש לו זקן לבן כמו

כולם, אף אחד לא יודע שאינו הגון...

הכל בסדר - טודו בוס!?

האכה ואנהג

מגיע חודש אלול ואנחנו בתחושה של "הכול בסדר!" אנחנו מסודרים הקב"ה ייתן לנו שנה טובה אין מה לדאוג!... האומנם!!

האם הסתכלת מסביבך לראות כמה אנשים שהכרת לא זכו לסיים את השנה! כמה ייסורים עוברים מכריך שבבתי הרפואה!!
האם באמת אנחנו משוכנעים שהמזל ישחק לנו גם בשנה הבאה!?

זה מזכיר לי "בדיחה יהודית" של ילדים שמסר נוקב בסופה:

יהודי אחד יצא לטיול ותעה בדרך בסבך הגיוגל של אמריקה. והנה הוא מבחין בפרווה חומה וענקית המתקרב לעברו, הוא הבין מיד שמדובר בדוב גדול עליו שמע רק באגדות...

הוא לא חושב פעמיים, הוא בורח על נפשו מוצא מערה ומסתתר בה. ליבו הולם בחזקה, הוא מתנשף בכבדות תוך שהוא מביט אל פתח המערה.

הדוב שהכיר את היער נכנס אף הוא למערה וניצב למולו. כיהודי מאמין הוא מבין שאין לו מוצא אלא לומר ויודו... הוא עוצם את עיניו ומתחיל לצעוק: "שמע ישראל!..."

כשהוא פוקח את עיניו, הוא נדהם לראות מולו את הדוב בעיניים עצומות ואף הוא מתפלל.

"איזה יופי" נאנח האיש בהקלה, "נס גלוי, דוב יהודי מדהים!!! ניצלתי!!!"

נסער כולו, מחמת הפלא העצום הוא שומע את הדוב הענק מסיים את תפילתו: "...שהכול נהיה בדברו!..."

זו אומנם בדיחה אך מסר יש בה לכולנו:

הגם שנראה שהמזל האיר לך פנים עד כה, אין זה בהכרח שהמזל ימשיך לשחק לך... אל תהיה כאותו לכוד שחשב שהוא ניצל מאימת הדוב המאיים...

יש לנו חודש שלם של סליחות ורחמים (לפני שמתחילה השנה החדשה) לשנות אותו באמת לטובה ולא לסמוך עליו...

תתעורר אתה הנהג!

עדיין לא מאוחר...

ימי חודש אלול הם זמן להתעוררות בניסיון להציל את השנה החדשה לפני יום הדין. לבוא מוכנים ליום הדין כשבאמתחותינו מצוות ומעשים טובים והחלטה ברורה לקחת אחריות ולשנות את הדברים שמעדנו בהם.

המעידה העיקרית היא, שבמהלך השנה החולפת התעלמנו מאזהרות ותמרורים שהתורה וחז"ל הציבו עבורנו עד שהגענו למצב של חוסר הכרה בעצם היותנו בני מלכים והתנהלנו ברשלנות פושעת.

משל למה הדבר דומה:

זוג גברים קשישים נסעו במכונית גדולה. שתיהם בקושי יכלו לראות מעבר ללוח המכוונים. בזמן שהם נסעו, הם הגיעו לצומת גדולה. הרמזור היה אדום, אך אלו פשוט המשיכו לנסוע.

הקשיש שישב ליד מושב הנהג חשב לעצמו: "אני בטח מאבד את זה... אני כמעט בטוח שהרגע עברנו ברמזור אדום"

לאחר כמה דקות שוב הגיעו לצומת מרמזור נוסף, ובו האור גם כן היה אדום. שוב חלפו על פני הצומת.

הקשישה שישב ליד מושב הנהג היה כמעט בטוח שהאור היה אדום, אך יותר דאג מכך שיתכן שמוחו בשל גילו המופלג עלול לתעתע בו. הוא התחיל להילחץ.

בצומת הבאה, הרמזור שוב היה אדום, ושוב הם עברו אותו. הקשיש כבר היה משוכנע שחברו הנהג מתעלם לגמרי מהרמזורים. הוא סובב את ראשו לחברו ואמר: "תגייד מויי'שלה, שמת לב שהרגע חצית שלושה רמזורים אדומים ברצף? יכולת להרוג את שנינו!"

מויי'שלה הנהג סובב את ראשו לחברו הוותיק ואמר: "מה? אני נוהג?!"

הנמשל ברור:

שכחנו שאנחנו הנהגים!! שנה שלימה אנחנו נוסעים מתעלמים מכל אזהרות התורה ופלא שיכולנו להרוג את כל מי שנמצא איתנו!!

הלו!!! תתעורר אתה הנהג!!

לא מאוחר קח אחריות נשאר לך חודש לסדר את העניינים ולהביא אותך ואת סביבתך בשלום אל השנה הבאה...

בס"ד

כל הלכות ראש השנה

באפליקציית "דבר-תורה"

סורקים את הברקוד בסמארטפון

ונחנים מדברי תורה לראש השנה

משלים וסיפורים לתזילת השנה

דבר תורה - הרב שלמה לוי

להארות, הערות והקדשות ניתן לפנות במייל עלון דבר תורה: d.tora.alon@gmail.com